

דוחות

דוח המזכירות המדעית

א. פעולות האקדמיה

1. מליאת האקדמיה התכנסה לשבע ישיבות בשנת התשנ"ז, לשש ישיבות בשנת התשנ"ח ולשש ישיבות בשנת התשנ"ט. היו שתי ישיבות מליאה מיוחדות: ישיבה בהשתתפות שר החינוך בכ"ט באייר התשנ"ח וישיבה במכון מז"א ב' באייר התשנ"ט.

2. החלטות האקדמיה בענייני דקדוק ומינוח פורסמו ברשומות כחוק. החלטות בדקדוק, מילים בשימוש כללי ומונחים שונים שאישרה האקדמיה בשנים התשנ"ד-התשנ"ז, נתפרסמו ברשומות ("פ 4602, ו' בטבת התשנ"ח). כן פורסמו ברשומות הודעות על אישור המילון למונחי רפואה והמילון למונחי הדיפלומטיה ("פ 4787, ז' באב התשנ"ט, עמ' 4888).

3. פרסומים

- הופיע הספר חקרי לשון – אסופת מאמרים בלשון העברית ובאחיותיה לחיים רבין, מן הסדרה מקורות ומחקרים.
- הופיעו שני ספרים בסדרה החדשה "אסופות ומבואות בלשון":
כלשון עמי: עיונים בלשון העברית, אסופות ומבואות בלשון א, גד בן-עמי צרפתי; פרקים בעברית לתקופותיה: אסופת זיכרון לשובנה בהט, אסופות ומבואות בלשון ב, בעריכת משה בר-אשר.
- הרבעון לשוננו הופיע כסדרו. העורך: יהושע בלאו. מזכירת המערכת: אסתר גולדנברג.
- יצא תקליטור ראשון בסדרה מאגרים (מאגרים א) לעברית שלמן המאה השנייה לפה"נ ועד למחצית הראשונה של המאה החמישית לסה"נ. בתקליטור מאגר של כ-1,750,000 תיבות ממגילות מדבר יהודה, מתעודות וכתובות, מספרות התנאים והאמוראים, מן התפילה ומן הפיוט, והוא נועד לשמש תשתית לכתבת המילון ההיסטורי ללשון העברית.

4. אירועים

- כ"ה באדר ב' התשנ"ז, 3 באפריל 1997 – ההרצאה השנתית לכבוד פרופ' יעקב אלהנד; הוענקה מלגה לד"ר צביה ולדן מטעם אגודת שוחרי האקדמיה ללשון. הד"ר ולדן הרצתה על "שירים ופזמונות לח"נ ביאליק – גרסא דינקותא ומדרש חדש". המעמד היה במלון המלך דוד.

- כ"ב באייר התשנ"ז, 29 במאי 1997 – ערב עיון לרגל ההוצאה המחודשת של ספר המונחים לרפואה ולמדעי הטבע. מילוננו של ד"ר א"מ מזי"א, במעמד ראש עיריית ירושלים אהוד אולמרט ובני משפחת איזקסון. הרצה משה אזר על "מינוח רפואי – מהותו ותרגומו". ערב העיון התקיים במכון מזי"א.
- כ"ו בתמוז התשנ"ז, 31 ביולי 1997 – ישיבה חגיגית של מפעל המילון ההיסטורי לכבוד פרופ' זאב בן-חיים במסגרת הקונגרס העולמי השנים עשר למדעי היהדות. נשאו דברים זאב בן-חיים, משה בראשר, ישראל ייבין, אברהם טל, מרדכי מישור, אהרן ברבריאן, ציון בושריה וברכה פישלר.
- י"ד באייר התשנ"ח, 10 במאי 1998 – ההרצה השנתית לכבוד פרופ' יעקב אלרהנד; הוענקה מלגה לד"ר יגאל שוורץ מטעם אגודת שוחרי האקדמיה ללשון. הד"ר שוורץ הרצה על "העיירה היהודית בסיפורת העברית הבתר-קלסית". המעמד היה במכון מזי"א.
- כ"ה במרחשוון התשנ"ח, 25 בנובמבר 1997 – ישיבה חגיגית של ועדת החינוך של הכנסת לציון 140 שנה להולדת אליעזר בן-יהודה ו-75 שנה לפטירתו. את האירוע יזם חבר הוועדה שמריהו בן-צור, ועל מלאכת הארגון הופקד מכון מזי"א בראשות סמדר ברק. כשלוש מאות איש השתתפו בכינוס, ובהם הגב' דולה ויטמן, בתו של אליעזר בן-יהודה. פתח את הישיבה יושב ראש ועדת החינוך, חבר הכנסת עמנואל זיסמן. נשאו דברים: חבר הכנסת שמריהו בן-צור, חבר האקדמיה גד בן-עמי צרפתי, מרכזת המזכירות המדעית רונית גדיש ומרכזת מכון מזי"א סמדר ברק.

ב. הוועדים והוועדות

ועד המינוח וועד הדקדוק (הוועד המשותף)

חברי ועד המינוח: ארי אבנר, שרגא אירמאי, אילן אלדר (יו"ר), יעקב בן-טולילה (משנת התשנ"ח), שולמית הראבן, אבנר טריינין (משנת התשנ"ח), שלמה מורג, אמציה פורת, שמעון שרביט;

חברי ועד הדקדוק: עד התשנ"ח – יהושע בלאו (יו"ר), יוסף יהלום; מהתשנ"ט – משה אזר (יו"ר), קציעה כ"ץ.

בשנת התשנ"ז היו עשר ישיבות; בשנת התשנ"ח שש ישיבות; בשנת התשנ"ט שתי ישיבות.

הוועד המשותף דן ברשימות מונחים מטעם ועדות המינוח הפועלות באקדמיה ולידה, ובהם מונחי המשפט הפלילי, מונחי התחבורה (מסילתית ואווירית), שמות בעלי חיים (זואולוגיה), שמות צמחי ארץ ישראל, מונחי טכנולוגיית המידע (= עיבוד נתונים אוטומטי), סימני דפוס; כן דן הוועד בהשלמות ותיקונים למילון הדיפלומטיה ולמילון למונחי רפואה במהלך התקנתם לדפוס; עוד הובאו לעיונו של הוועד מונחים שונים ובהם טלפון, מלקטת, תצלום, מפגש, מתנה, שפיק, פמה / פמת, כדור עף, רבעון, גודש תנועה, שמות תרכובות בכימיה (תיקון) ועוד.

ועדת הדקדוק

חברי הוועדה: ארי אבנר, משה אזר (מהתשנ"ח), יהושע בלאו (יו"ר), זאב בן-חיים, משה בראשר, גדעון גולדנברג, אברהם טל, דוד טנא ז"ל (נפטר בטבת התשנ"ז), יוסף יהלום, מרדכי מישור (מהתשנ"ח), אהרן ממך (מהתשנ"ט).
מזכירי הוועדה: יוסף עופר (התשנ"ז), רונית גדיש (התשנ"ח), עינת גונן (התשנ"ט).

שני נושאים עיקריים העסיקו את הוועדה בשנים האלה: (א) עיון מחדש בהחלטות האקדמיה בדקדוק עם כינוסן לפרסום אחד. עריכת ההחלטות העלתה את הצורך בתיקונים ובשינויים, ואלה שחרגו מענייני ניסוח גרידא הובאו לפני ועדת הדקדוק. (ב) התעתיק – בשנת התשנ"ז החלה ועדת הדקדוק לעסוק בשאלת התעתיק מלועזית לעברית. התעתיק מעברית לכתב לטיני נידון בשנת התשנ"ט בעקבות פנייה של כמה גופים העוסקים בתחום. את הדיון הכינה תת-וועדה לענייני תעתיק, שחבריה היו ארי אבנר וגדעון גולדנברג וריכוז אותה גבריאל בירנבאום.

בשנת התשנ"ז היו שמונה ישיבות. בעניינים שנידונו: נטיית הפועל בגזרת ל"א ושאלות שונות בניקוד ובהגייה.

בשנת התשנ"ח היו תשע ישיבות. בעניינים שנידונו: נטיית הפועל בפעלים הגרוניים, משקל קָטַל בשורשים בעלי ע' הפועל גרונית ושאלות שונות בניקוד ובהגייה.

בשנת התשנ"ט היו שלוש עשרה ישיבות. בעניינים שנידונו: הערות שהתקבלו למהדורת העיצוב של החלטות האקדמיה בדקדוק ושאלות שונות מתחום המינוח המקצועי.

הוועדה למילים בשימוש כללי

בחודש שבט התשנ"ז (לאחר הפסקה של כשנה בעבודתה) נקבע הרכב חדש לוועדה, ואלה חבריה: מחברי האקדמיה – ארי אבנר, שמעון זנדבנק, שלמה מורג, אמציה פורת, מנחם צבי קדרי (יו"ר); יועצת הלשון ברשות השידור רות אלמגור-רמון, עובדת המזכירות המדעית מלכה זמלי, עובד רשות השידור יעקב פרוינד והיו"ר של הוועדה למונחי המיקרוביולוגיה נתן צתרי.

מוזמנים קבועים: יועצי הלשון ברדיו ובטלוויזיה ועובדי המזכירות המדעית.

עינת גונן הייתה מזכירת הוועדה בשנת התשנ"ז; גבריאל בירנבאום היה מזכיר הוועדה

בראשית שנת התשנ"ח; רחל סליג היא מזכירת הוועדה משנת התשנ"ח ואילך.

בשנת התשנ"ז היו שלוש ישיבות; בשנת התשנ"ח שלוש ישיבות; בשנת התשנ"ט חמש ישיבות.

במילים שהציעה הוועדה ואושרו במליאה: הַדְּבֵק (קולז'), יְשָׁרָה (integrity), טִלְפוֹן נִיד (טלפון סלולרי), אִמְבֵּט עֶסוּי (ג'קוּזי), וְיִלוֹן רְפָפוֹת, מְגִדֵר (gender), אֶרְוַחַת קַח וְלֶךְ (take away [food]), תְּמָלִיא (pie), קֶצֶיף (חלב) (milk-shake), מְכַבֵּדָה (paperweight), מְשַׁבֵּת (מְנוּעֵ) (immobilizer), מוּנְחֵי טִיפּוּס וּגְלִישָׁה.

מילים בשימוש כללי שאושרו במליאה מתפרסמות בעלוני "למד לשונך".

הוועדה למונחי הביולוגיה

חברי הוועדה מן האקדמיה: אמציה פורת, יהודה פליקס, גד בן-עמי צרפתי; מקרב אנשי המקצוע: אברהם אמיר, קלרה חן ז"ל, יונה סלע (יו"ר).

מזכירת הוועדה: רונית גדיש.

בשנת התשנ"ז היו אחת עשרה ישיבות; בשנת התשנ"ח עשר ישיבות; בשנת התשנ"ט ישיבה אחת.

הוועדה פועלת משנת התשמ"ד. בשנת התשנ"ז והתשנ"ח דנה הוועדה במונחים מן המהדורה ה-11 של המילון Biological Terms מאת Eleanor Lawrence על פי רשימה שהכין יושב ראש הוועדה יונה סלע.

בשנת התשנ"ט כונסו כל הרשימות לרשימה אחת. יושב ראש הוועדה ומזכירת הוועדה הכינו את הרשימה המרוכזת לקראת הפצתה בקרב אנשי מקצוע וחברי האקדמיה.

הוועדה לשמות צמחי ארץ ישראל

חברי הוועדה מן האקדמיה: דוד טלשיר (חבר-כתב מהתשנ"ח), יהודה פליקס, גד בך-עמי צרפתי, אלישע קימרון (מהתשנ"ט); מקרב אנשי המקצוע: מיכאל אבישי, עזריה אלון, אבינועם דנין, דוד הלר, קלרה חן ז"ל (י"ר עד אמצע התשנ"ח), מרדכי כסלו (י"ר מאמצע התשנ"ח), מיכה לבנה (חבר-כתב), עוזי פליטמן, אורי פרגמן (מהתשנ"ט). מזכירת הוועדה: רוגית גדיש.

בשנת התשנ"ז היו אחת עשרה ישיבות; בשנת התשנ"ח עשר ישיבות; בשנת התשנ"ט שבע ישיבות.

הוועדה קמה בשנת התשנ"ג. היא פועלת להסדיר את שמות הצמחים שיש מחלוקת בהם, לקבוע שמות לצמחים חדשים ולתת שמות עבריים במקום שמות לועזיים לפי שיקול דעת הוועדה.

עם סיום הדיון בשמות הצמחים משני הכרכים הראשונים של "פלורה פלשתינה" (כמחצית השמות) במהלך שנת התשנ"ז-התשנ"ח, שבה הוועדה וקראה את הרשימה, דנה בהשגות חבריה והכניסה תיקונים. באלול התשנ"ח נשלחה הרשימה הסופית (חלק א) לאנשי מקצוע רבים ולחברי האקדמיה. בישיבות בשנת התשנ"ט דנה הוועדה בהערות שהתקבלו. ב'ל' בסיוון התשנ"ט, 14 ביוני 1999, הובאה הרשימה לדיון בוועד המשותף לוועד המינוח וועד הדקדוק, ואושרה בו.

בד בבד עם הטיפול ברשימת הצמחים (חלק א) המשיכה הוועדה לדון בשמות משני הכרכים האחרונים של פלורה פלשתינה.

הוועדה לשמות צמחי התועלת והנוי

חבר הוועדה מן האקדמיה: יהודה פליקס; מקרב אנשי המקצוע: מיכאל אבישי, שרה אדר, רקפת גבאי (מרכזת הוועדה), ישראל גלון (עד התשנ"ח), ישראל דרורי, יצחק הל-אור, אביגיל הלר, דוד הלר, נורית חרמון, יוסף מרגלית, אברהם פאהן, חיים רבינוביץ; מן המזכירות המדעית של האקדמיה: רוגית גדיש.

הוועדה פועלת משנת התשנ"ד. משנת התשנ"ז עברה האחריות לעבודת הוועדה לגן הבוטני האוניברסיטאי ולשירות ההדרכה והמקצוע (שה"ם) במשרד החקלאות.

בשנת התשנ"ח היו שתי ישיבות; בשנת התשנ"ט שש ישיבות (לסירוגין במרכז המבקרים של הגן הבוטני בירושלים ובמשרד החקלאות בתל-אביב).

נידונו דרכי פעולת הוועדה, רשימות שונות על פי בקשות של חברי הוועדה ושל גופים מחוץ לוועדה והערות והשגות למגדיר לצמחי התרבות בישראל.

הוועדה למונחי המשפט

חברי הוועדה מן האקדמיה: ארי אבנר, משה בראשר, גד בן-עמי צרפתי; מקרב אנשי המקצוע: מנחם אלון (י"ר), אביעד הכהן, יוסף חריש, צבי טל, יעקב ש' צמח, יעקב רובין, אליקים רובינשטיין (משנת התשנ"ט), גבריאלה שלו; משקיפים (משנת התשנ"ט): נגה ענתבי, עליזה רוזן, יהושע שופמן.

מזכירי הוועדה: רונית גדיש (התשנ"ז-התשנ"ח), ברק דן (התשנ"ט).

בשנת התשנ"ז היו שמונה ישיבות; בשנת התשנ"ח חמש ישיבות; בשנת התשנ"ט אחת עשרה ישיבות.

הוועדה פועלת משנת התש"ן. בשנת התשנ"ז אישרה מליאת האקדמיה (ישיבה רלג) את רשימת מונחי הדין הפלילי שגיבשה הוועדה. רשימה זו עתידה להתפרסם כמילון הביכורים של הוועדה.

בשנים התשנ"ז-התשנ"ט המשיכה הוועדה בדיוניה במונחי המשפט האזרחי. נידונו בעיקר המונחים בתחומי הקניין והנזיקין, הראיות וסדר הדין האזרחי.

הוועדה למונחי הבנקאות ושוק ההון

חברי הוועדה מן האקדמיה: אהרן אמיר (עד התשנ"ח) ומנחם צבי קדרי; ראובן מירקין ממפעל המילון ההיסטורי. מקרב אנשי המקצוע: איתן אבניאון, בן-ציון אליאש, יוסי אנג'ל, איתן בורשטיין, גבי בשן, אשר הלפרין, אבי הראל, יצחק חלמיש, יוסי יגיל, גדעון להב (י"ר), רות מושקוביץ, אריה מינטקביץ, עתניאל מרגלית, רפי פרסיץ, יוסי שטח, זלמן שיפר, דרור שליט, טידה שמיר.

מזכיר הוועדה: גבריאל בירנבאום.

בשנת התשנ"ז היו עשר ישיבות; בשנת התשנ"ח עשר ישיבות; בשנת התשנ"ט תשע ישיבות.

הוועדה המשיכה לדון במונחים (בהמשך לפרק הראשון של המילון למונחי הבנקאות שיצא לאור בשנת התשנ"ו). המונחים הופצו בין מאות אנשי מקצוע לשם קבלת הערות. הוועדה דנה בהערות שהתקבלו והכינה את הרשימה לדין ולאישור במוסדות האקדמיה.

הוועדה למונחי התחבורה

הוועדה למונחי התחבורה הוקמה בשנת התשנ"ה. מזכירת הוועדה על ארבע תת-ועדותיה: צביה זמירי. ישיבותיה מתקיימות בדרך כלל בבית נתיבי איילון בתל-אביב. ישיבות אחדות היו ברשות שדות התעופה בנתב"ג, ברשות הנמלים ובמשרדי הרכבת.

תת-הוועדה למונחי תחבורה יבשתית

חבריה מן האקדמיה: אהרן אמיר, אברהם יבין וקציעה כ"ץ; מקרב אנשי המקצוע: יעקב אבוטבול, גד בכרך, פנחס בן שאול, תומר גודוביץ', דן גולדנברג, סימונה גולדנברג (י"ר), דן לינק, רפי מלצר, בנימין פרישר, ישעיהו רוזן.

בשנת התשנ"ז היו חמש ישיבות; בשנת התשנ"ח שמונה ישיבות; בשנת התשנ"ט שלוש ישיבות.

מונחי הרכבת (כ-600 במספר) נידונו בחמש ישיבות בוועד המינוח (מניסן התשנ"ז עד כסלו התשנ"ח) ואושרו במליאת האקדמיה בטבת התשנ"ח.

מתוך המצע הכללי בתכנון תנועה הסתיים הדיון בפרק בן כ-300 מונחים. הרשימה התפרסמה בעיתון "תנועה ותחבורה" והופצה בקרב חברי האקדמיה. התקבלו הערות והסתיים הדיון בהן. לאחר דיון נפרד בהערותיו של חבר האקדמיה שרגא אירמאי נערכה רשימה מסכמת לקראת דיון בוועד המינוח ובמליאת האקדמיה.

בתכנית הוועדה לדון במונחים בנושאים האלה: מחלפים, מרכיבי הדרך ומחירים. חבר הוועדה יעקב אבוטבול מכין הגדרות והבהרות למונחי הרכבת. הוועדה למונחי תחבורה יבשתית תדון בהן בשיתוף נציגים משאר ענפיה.

תת-הוועדה למונחי תחבורה אווירית

חבריה מן האקדמיה: אהרן אמיר (עד סוף התשנ"ח), חיים באר (התשנ"ז-התשנ"ח), יעקב בן-טולילה, אהרן דותן (משנת התשנ"ט); מקרב אנשי המקצוע: דוד אביר, אריה אלוף, גדעון אלרום (י"ר), אלי בן-ישראל, נעם הרטוך, יוסף עופר, חיים רוזנסקי. בשנת התשנ"ז היו אחת עשרה ישיבות; בשנת התשנ"ח אחת עשרה ישיבות; בשנת התשנ"ט שש ישיבות.

הסתיים הדיון ב-500 מונחים לערך. רשימת המונחים התפרסמה בעיתון "תנועה ותחבורה" והופצה בקרב חברי האקדמיה. התקבלו הערות והסתיים הדיון בהן. לאחר דיון נפרד עם שרגא אירמאי נערכה רשימה מסכמת לדיון ולאישור בוועד המינוח ובמליאת האקדמיה. הרשימה הובאה לוועד המינוח ולמליאה. הוועדה תמשיך להתכנס כדי לדון במיון המונחים ובסדר הפרקים של המילון.

תת-הוועדה למונחי מטען וניטול

מאחר שתת-הוועדה למונחי התחבורה הימית חזלה לפעול זמנית, הועבר לאחר מיון כשליש ממצעה לדיון בתת-ועדה למונחי מטען וניטול, המשותפת לשלושת תחומי התחבורה - ים, יבשה ואוויר. הוועדה החלה לפעול באביב התשנ"ז.

חבריה מן האקדמיה: אברהם יבין וקציעה כ"ץ; מקרב אנשי המקצוע (מרשות הנמלים והרכבות, ממכון היצוא, מרשות שדות התעופה ומממ"ן): יעקב אבוטבול, פנחס איתמר, בועז מילשטיין, אורי סלע (י"ר), חיים רוזנסקי.

מתוך כ-300 מונחים נבחרו כ-100 מונחים, והדיון הסתיים בהם לאחר תשע ישיבות - ארבע בהתשנ"ז, ארבע בהתשנ"ח ואחת בהתשנ"ט. הרשימה התפרסמה בעיתון "תנועה ותחבורה" והופצה בקרב חברי האקדמיה ואנשי מקצוע. ההערות שהתקבלו נידונו בשיתוף חברי תת-הוועדה החדשה למונחי תחבורה ימית. הוכנה רשימה מסכמת, והיא ממתינה לדיון בוועד המינוח ולאישור במליאה.

תת-הוועדה למונחי תחבורה ימית

תת-הוועדה למונחי תחבורה ימית החלה לפעול באלול התשנ"ה. באדר ב' התשנ"ז היא השביתה זמנית את פעולתה, וחלק ממצעה נידון בתת-ועדה למונחי מטען וניטול. תת-הוועדה שבה לפעול במתכונת חדשה בתמוז התשנ"ט. הוועדה פועלת בחסות המכללה הימית לישראל במכמורת.

חבריה מן האקדמיה: אברהם יבין וקציעה כ"ץ; מקרב אנשי המקצוע (מתחום הספנות

ומתחום התרגום הטכנולוגי): נמרוד אשל, אברהם אריאל (י"ר), אבישי יזרעאלי, ירמיהו קנטור וחיים רוז'נסקי.
הוועדה דנה במצע שהכין בשעתו עמנואל קלמפרר.
בשנת התשנ"ז היו שש ישיבות ונידונו בהן כמאתיים מונחים; בשנת התשנ"ט היו שתי ישיבות.

הוועדה למונחי אריגה

הוועדה הוקמה בשנת התשנ"ח ביזמת עליזה בגינסקי וברכה סדובסקי.
חברי הוועדה מן האקדמיה: אבנר טריינין, שלמה נאה, מנחם קיסטר; מקרב אנשי המקצוע (מתחום הטקסטיל והאמנויות הזעירות, מרשות העתיקות, מהאגף לאתנוגרפיה יהודית במוזאון ישראל, מאוניברסיטת בר-אילן ומתחום הוראת האריגה): אורה בארי, עליזה בגינסקי (י"ר), עלייה בן-עמי, יורם ברייר, רבקה יוחה, ברכה יניב, ברכה סדובסקי ותמר שיק.

מזכירת הוועדה: צביה זמירי.

בשנת התשנ"ח הייתה ישיבה מכינה אחת; בשנת התשנ"ט היו שבע ישיבות. נידונו בהן כמאה מונחים.

הוועדה לזואולוגיה

הוועדה הוקמה בשנת התשנ"ה.

חברי הוועדה מן האקדמיה: יעקב זוסמן, דוד שלשיר, גד בן-עמי צרפתי (מהתשנ"ט), יהודה רצהבי; מקרב אנשי המקצוע: דני גולני, חנן דימנטמן, יוסף הלר, יהודה ורנר, דב פור (י"ר).

מזכירת הוועדה: קרן דובנוב.

בשנת התשנ"ז היו שתיים עשרה ישיבות; בשנת התשנ"ח שש ישיבות; בשנת התשנ"ט שש ישיבות.

בישיבותיה עסקה הוועדה בארבעה עניינים:

א. שמות החלזונות בארץ ישראל (הדיון בשלבי סיום)

ב. שמות הצדפות

ג. שמות דגי הגרם

ד. שמות הסרטנים (דיון על בסיס רשימה שהציעה הוועדה לזואולוגיה בשנות השמונים).

בשנת התשנ"ח הביאה הוועדה לאישור ועד המינוח ומליאת האקדמיה את רשימת דגי הסחוס, ואתה גם תיקונים והשלמות לשמות דגי המים המתוקים ולשמות הזוחלים. פרסום רשימות אלו נמצא בשלבי הכנה.

בתכנית הוועדה להמשיך את הדיון בשמות הצדפות, דגי הגרם והסרטנים.

הוועדה למונחי הספרנות

חברי הוועדה מן האקדמיה: אפרים חזן, אמציה פורת (עד שנת התשנ"ט); עובדת המזכירות המדעית מלכה זמלי; מקרב אנשי המקצוע: אלחנן אדלר, מלאכי בית-אריה,

יהונתן יואל (יו"ר), אורה נבנצל, ציון שורר; חברים מכותבים: רפאל ויזור (מז' הספרייה הלאומית באוניברסיטה), תמר לייטר (ספרנית) וחבר האקדמיה אמציה פורת (משנת התשנ"ט).

מזכירת הוועדה: רחל סליג.

הוועדה הוקמה בשנת התשנ"ד. משנת התשנ"ו עד שנת התשנ"ח הופסקה עבודת הוועדה; בשנת התשנ"ט היו שבע ישיבות.

הוועדה החליטה להכין מילון משלים למילון הספרנות שפורסם בשנת התשל"ו, בהיותו מילון משביע רצון ולמעלה מזה. תיקונים מעטים בלבד נדרשים בו.

בצד הוועדה משמשת תת-ועדה. חבריה הם אלחנן אדלר, יהונתן יואל, ציון שורר. תת-הוועדה מכינה את המצע לוועדה על פי מילון אנגלי-אנגלי, *The ALA Glossary*, *Library and Information Science*, Heartsill Young (ed.), 1983, ומציעה מונחים לדיון בוועדה.

ראוי לציון מיוחד חבר האקדמיה שרגא אירמאי, המעיר הערות כמעט על כל זיכרון דברים. הערותיו נידונות בכובד ראש, ורבות מהן מקבלות את אישור הוועדה.

ועדות מינוח במכון התקנים

הוועדה למונחי האלקטרוניקה

הוועדה פועלת בשיתוף יחידת העריכה וההוצאה לאור באגף התקינה של מכון התקנים הישראלי והלשכה למינוח טכנולוגי בטכניון.

חברי הוועדה מן האקדמיה: שרגא אירמאי (חבר-כתב), אורי שמעוני (יו"ר); עובדת המזכירות המדעית מלכה זמלי; מקרב אנשי המקצוע: יעקב בעל שם, אבי גבעון, אהרן גד, אמנון גפני, נדב לבנון, עזרא נוריאל, אלברט קלו; מוזמנים נוספים: ראובן אורן, רון אירמאי, עורד פורו (צה"ל).

רכזת הוועדה: ציפורה לוי, מנהלת יחידת העריכה וההוצאה לאור במכון התקנים הישראלי.

הוועדה הוקמה בחורף התשנ"ח (דצמבר 1997), והיא מתכנסת במשרדי מכון התקנים הישראלי בתל-אביב. בשנים התשנ"ח-התשנ"ט היו תשע עשרה ישיבות.

הוועדה דנה ברשימות מונחים הנבחרות על פי המלצות חבריה לפי מידת שימושיותן בתחומי המקצוע. נידונו פרקים מתאימים מתקן הנציבות הבינ-לאומית לאלקטרוטכניקה – IEC 50(701), IEC 50(721); מונחי התקנים הבינ-לאומיים (מונחי אינטרנט) ISO 2382-35, ISO 2382-36; מונחי לחמה אלקטרונית מתוך: *The Glossary of Electronic Warfare* (1984).

בכוונת הוועדה לדרון במונחי תקשורת מתוך *The ATM Glossary*; מונחי רשתות תקשורת ספרתיות במחשבים; מונחי אופטיקה מתוך *Handbook of Optics*.

הוועדה למונחי איכות הסביבה

הוועדה פועלת בשיתוף יחידת העריכה וההוצאה לאור באגף התקינה של מכון התקנים הישראלי והלשכה למינוח טכנולוגי בטכניון.

חברי הוועדה מן האקדמיה: שרגא אירמאי (חבר-כתב), אורי שמעוני; עובדת המזכירות המדעית מלכה זמלי; מקרב אנשי המקצוע: רומי אבן דגן (התשנ"ח), נצן איל, תמר בן ישעיה-שנקל, הודי בניהו (מהתשנ"ט), אורנה ברגרזון, מנחם גורן (מהתשנ"ט), מיכאל זיס (מהתשנ"ט), עזרא נוריאל, בלהה נחמן (מהתשנ"ט), ישראל פלג (התשנ"ח), דב קרן ז"ל (התשנ"ח), דוד שוגרמן (מהתשנ"ט), אילה תמרי; מן הלשכה למינוח טכנולוגי בטכניון: רוז אירמאי, אנה לובמירסקי.

רכוזת הוועדה: אורה ראובן (התשנ"ח), חסיה גדיאל (מהתשנ"ט).

הוועדה הוקמה באביב התשנ"ח (פברואר 1998), והיא מתכנסת במשרדי מכון התקנים הישראלי בתל-אביב. בשנת התשנ"ח היו תשע ישיבות; בשנת התשנ"ט שש ישיבות. המצע העיקרי שהוועדה דנה בו הוא פרקים מתוך "מונחי הנדסה סביבתית", טיוטה שהכינה הלשכה למינוח טכנולוגי בטכניון. נידונו הפרקים האלה: אקולוגיה, פטולת מוצקה, אטמוספירה ואקלים. נוסף על כך דנה הוועדה בפניות בענייני מינוח מטעם גופים שונים: כתב העת "נכון אקולוגי", האגף ללחמה במזיקים במשרד לאיכות הסביבה, המעבדה במשרד לאיכות הסביבה והמועצה המקומית רמת חובב.

הוועדה למונחי הסוציולוגיה (בשיתוף האגודה הסוציולוגית הישראלית) חברי הוועדה מן האקדמיה: עוזי אורנן, משה אור, אילן אלדר (התשנ"ז); מקרב אנשי המקצוע: גבי ויימן (התשנ"ז), רותי כץ, סמי סמוחה, דבורה קלקין-פישמן (יו"ר מסוף התשנ"ח), שמעון שור (יו"ר עד אמצע התשנ"ז), עובדיה שפירא (יו"ר מאמצע התשנ"ז עד התשנ"ח).

מזכירת הוועדה בשנת התשנ"ט: מרים מיארה, מזכירת האגודה הסוציולוגית. הוועדה הוקמה בשנת התשנ"ג. בשנת התשנ"ז היו ארבע ישיבות; בשנת התשנ"ט ארבע ישיבות.

עם חילופי האישים בוועדה נידונה שיטת העבודה הרצויה: לפי סדר אל"ף-בי"ת (כפי עבודת הוועדה מאז הקמתה) או לפי נושאים. הוועדה החליטה לעבוד לפי נושאים, והיא נועצת במומחים חיצוניים בכל נושא ונושא. נידונו מונחים כלליים בסוציולוגיה על פי שני מילונים חדישים באנגלית משנות התשעים ועל פי מקורות אחרים – מהאותיות F ו-G; בהמשך נידונו מונחים בנושא המשפחה. הוועדה עסקה במונחים שהפנתה אליה המזכירות המדעית של האקדמיה, והציעה חלופות עבריות.

ג. פעולות המזכירות המדעית

עובדי המזכירות המדעית

גבריאל בירנבאום (המזכיר המדעי), אורלי אלבק (התשנ"ח), רונית גדיש (מרכזת המזכירות המדעית), עינת גונן, קרן דובנוב, ברק דן (מאמצע התשנ"ח), צביה זמירי, מלכה זמלי, רחל סליג, יוסף עופר (עד התשנ"ח).

1. השירות לציבור

מזכירה מדעית משיבה מדי יום ביומו על שאלות בטלפון משעה 11:00 עד 14:00. בפונים עורכי לשון, מתרגמים, פקידי ממשלה, פרסומאים, מורים, סטודנטים ותלמידים

ואזרחים מן השורה; השאלות נוגעות לכל תחומי הלשון, ובפרט לקביעות האקדמיה בכתיב ובתעתיק, בדקדוק ובמינוח.

מכתבים רבים מתקבלים מהארץ ומחוצה לה – בדואר, בפקס, ובדואר האלקטרוני. המזכיר המדעי מופקד על מתן התשובות בכתב, ולצדו מסייעים העובדים האחרים. מקצת מן השאלות מצריכות בירוים יסודיים; המשיבים נעזרים בספרי היעץ והמחקר הלשוני, במאגרי המידע של האקדמיה ושל מוסדות אחרים וגם בבלשנים, מהם חברי האקדמיה ועובדיה.

2. הרצאות

עובדי המזכירות המדעית מוזמנים להרצות על נושאים הקשורים בעבודת האקדמיה בחוגים ללשון באוניברסיטאות ובמכללות, לפני מורי הלשון ועוד.

3. מפגש: מורים – האקדמיה

בי"א בתשרי התשנ"ח, 12 באוקטובר 1997, נערך בבית האקדמיה "מפגש המורים והאקדמיה" ביזמת המזכירות המדעית ובשיתוף הפיקוח על העברית במשרד החינוך ופורום מרכזי הלשון במכללות. השתתפו למעלה משלושים איש, ובהם המפקחת המרכזת על לימודי העברית במשרד החינוך, חברות צוות הלשון באגף לתכניות לימודים, מרצים ומרצות במכללות ברחבי הארץ, מורי לשון בכירים בבתי הספר התיכוניים בירושלים ועובדי המזכירות המדעית.

בירך נשיא האקדמיה משה בר-אשר; המזכיר המדעי גבריאל בירנבאום נשא הרצאה על "מקומה של הכוונת הלשון בימינו". בסיום המפגש נערך דיון, והוצגו בו רעיונות לשיתוף פעולה.

4. הקשר עם כלי התקשורת

המזכירות המדעית עומדת בקשר רצוף עם יועצי הלשון ברדיו ובטלוויזיה, ובראשם רות אלמגור-רמון – יועצת הלשון של רשות השידור. החלטות האקדמיה מובאות לידיעת יועצי הלשון, והם משתדלים להחילן ולהנחילן באמצעי התקשורת; היועצים מפנים אל המזכירות המדעית שאלות, ומקצתן נידונות בוועדות המתאימות. עובדי המזכירות המדעית ואף עובדי אקדמיה אחרים מתראיינים מדי פעם בפעם באמצעי התקשורת הכתובים והאלקטרוניים בענייני האקדמיה.

5. מאגר המונחים הממוחשב

במאגר המונחים הממוחשב של האקדמיה כלולים כל המילונים ורשימות המונחים שפורסמו. במהלך התשנ"ח והתשנ"ט החלו ההכנות להסבת המאגר לתכנה חדשה המתאימה לסביבת "חלונות". בתכנה החדשה אפשרויות אחזור רבות, כגון אחזור לפי צירופים, לפי תבניות דקדוקיות, לפי משמעויות ואחזור של מונחים במילונים מסוימים. התכנה החדשה תעמוד לרשות המזכירות המדעית גם לצורך הכנסת תיקונים ועדכונים במונחים.

תקליטורים של מאגר המונחים הועמדו לרשותן של ועדות מינוח מחוץ לאקדמיה. מאגר המונחים הוא כלי עזר רב חשיבות למזכירות המדעית – בשירות לציבור, בעבודת המינוח של הוועדות ובבירורים בענייני דקדוק.

בכוננת האקדמיה להעמיד בעתיד את מאגר המונחים לרשות הציבור בתקליטור או ברשת האינטרנט.

6. החלטות האקדמיה בדקדוק

במרכז פעילותה של המזכירות המדעית בשנים התשנ"ז-התשנ"ט עמד כינוס החלטות האקדמיה בדקדוק. מאמץ ניכר הופנה לכללי נטיית השם: תוקנו הכללים שנידונו מחדש ושוננו; שולבו החלטות על מילים יחידות שהתקבלו במרוצת השנים; הושלמו רשימות מילים שנמצאו חסרות; נערכו מחדש כללי הציירי וכללי החולם במתכונת שאר הפרקים בנטיית השם. ההחלטות האחרות נערכו לפרקיהן, נבדקו ותוקנו במידת הצורך. כל השינויים והתיקונים שחרגו מענייני ניסוח גרידא הובאו לפני ועדת הדקדוק ואחר כך לאישור במליאה.

בסוף שנת התשנ"ח הוגשה מהדורת העיצוב של החלטות האקדמיה בדקדוק למליאת האקדמיה, וחבריה התבקשו לקרוא ולהעיר. המזכירות המדעית קיבלה הערות הן מחברי האקדמיה הן מקוראים אחרים; ההערות שהצריכו את הכרעת ועדת הדקדוק הונחו על שולחנה של הוועדה ונידונו במהלך התשנ"ט.

7. אתר האקדמיה באינטרנט

בשנת התשנ"ח הקימה המזכירות המדעית את אתר האקדמיה ללשון העברית ברשת האינטרנט. באתר כמה מדורים: ברוכים הבאים – מידע כללי על האקדמיה וועדותיה, חדשות האקדמיה, חוק המוסד העליון ללשון העברית, חברי האקדמיה ועוד; החלטות האקדמיה – החלטות חדשות והחלטות ותיקות בדקדוק ובמינוח, כללי הכתיב חסר הניקוד; המזכירות המדעית – על עבודת המזכירות המדעית, על השירות לציבור, תשובות על שאלות קבועות ועוד; מפעל המילון ההיסטורי – על דרכו של המפעל, על מה שנעשה בו עד היום ועל התכניות לעתיד; פרסומי האקדמיה – רשימת הפרסומים ומחיריהם, פרסומים חדשים; חדר בן-יהודה – מי היה אליעזר בן-יהודה ומה היו עיקרי מפעלותיו; הדף ההידודי (אינטראקטיבי) – ציבור הגולשים מוזמן להציע חלופות עבריות למילים ולמונחים לוועדים הנדונים בוועדה למילים בשימוש כללי וכן למסור על דרכו בשימושי לשון ובצורות דקדוקיות. מקצת המידע שבאתר תורגם לאנגלית למען גולשי האינטרנט שאינם קוראים עברית.

8. מפתחות

הוכנו מפתחות לשימוש פנימי של המזכירות המדעית:

- מפתח החלטות בדקדוק (החלטות שאושרו במליאה והחלטות שלא הגיעו לאישור המליאה);
- מפתח של זיכרונות האקדמיה (מונחים, דקדוק, הרצאות, מילונים);
- מפתח לטור השבועי של משה גושן-גוטשטיין.

9. סיכום החלטות המליאה

משנת התשנ"ז הנהיגה המזכירות המדעית כתיבת זיכרון דברים מקוצר של ישיבות המליאה: סיכום ההחלטות שהתקבלו בכל ישיבה. סיכום ההחלטות נשלח לכל חברי האקדמיה. בדרך זו חברי האקדמיה יכולים לעקוב אחר ההחלטות בסמוך לאישורן, ואף

להגיש ערעור על החלטה מן ההחלטות. סיכום ההחלטות נשלח גם ליועצי הלשון ברדיו ובטלוויזיה ולגורמים אחרים העומדים בקשר רצוף עם המזכירות המדעית.

10. פרסומים

אקדם – ידיעון האקדמיה ללשון העברית

העורכת עינת גונן. בשנים התשנ"ז-התשנ"ט יצאו חמישה גיליונות (גיליונות 10-14). הידיעון מופץ בלא תשלום למנויים על פרסומי האקדמיה, למוסדות אקדמיים ולכל דורש.

למד לשונך

העורכת רחל סליג. בשנים התשנ"ז והתשנ"ח יצאו שנים עשר עלונים (התשנ"ז – עלונים 19-24; התשנ"ח – עלונים 25-30). החל בשנת התשנ"ט עלוני "למד לשונך" מתפרסמים בתוך הידיעון "אקדם".

לשונו לעם

העורך חיים א' כהן; חברי המערכת: דוד טלשיר ויוסף עופר. בשנים התשנ"ז-התשנ"ח יצאו ארבעה גיליונות בכל שנה (מחזוריים מח-מט). בשנת התשנ"ט יצאה חוברת אחת (מחזור ג).

לשונו לעם – מפתחות למחזוריים א-מה (תש"ה-תשנ"ד)

כרך המפתחות יצא לאור בשנת התשנ"ז בעריכת דוד טלשיר. בכרך מפתח מאמרים לפי שמות המחברים, מפתח המילים והצירופים, מפתח הביטויים, מפתח העניינים ומפתח לסקירות הספרים.

מילונים

המילון למונחי הבינה המלאכותית יצא לאור בראשית התשנ"ז. בסוף התשנ"ט יצאו לאור שני מילונים לאחר עבודת עריכה ממושכת: המילון למונחי רפואה; המילון למונחי הדיפלומטיה.

החלטות בדקדוק ובמינוח

החלטות בדקדוק ובמינוח שהתפרסמו ברשומות בר' בטבת התשנ"ח, נדפסו בחוברת מיחדת מטעם האקדמיה.

זיכרונות האקדמיה מ"א-מ"ב-מ"ג (התשנ"ד-התשנ"ה-התשנ"ו)

הכרך בעריכת יוסף עופר יצא לאור בשנת התשנ"ח.

דוח לשכת חיפה (הוועדה המרכזית למונחי הטכנולוגיה)

1. מצב הלשכה

בשנים התשנ"ז-התשנ"ט היו צמצומים בתקציב ובכוח אדם הן מצד האקדמיה הן מצד הטכניון. הפעילות נמשכה במידה רבה הודות לפעילות מתנדבים. בשנת התשנ"ט, עם מינוי עמוס לפידות לנשיא הטכניון, כוננה הנהלת הטכניון ועדת היגוי, חזו פעלה לארגון מחודש של הוועדה. בשלהי התשנ"ט נפגשה ועדת ההיגוי עם הנהלת האקדמיה לדיון בעתיד הוועדה המרכזית. תהליך מחשוב הלשכה נמשך, ועל ידי הסבת מסד הנתונים של חלק ממילונייה לסביבת פיתוח מתקדמת יותר שופר הטיפול הממוחשב במאגר המינוח הטכנולוגי הרב-לשוני. עובדי הלשכה: רון אירמאי (מטעם הטכניון); מטעם האקדמיה: איזבלה אוסטינסקי (עד אמצע התשנ"ח) וירדנה יהב (מאמצע התשנ"ח בהיקף של חצי משרה).

2. ישיבות הוועדה המרכזית למונחי הטכנולוגיה

חברי הוועדה מן האקדמיה: עוזי אורנן, משה אור (י"ר), אילן אלדר, יעקב מנצור; מן הטכניון: שרגא אירמאי, עופר עציון, יהודית רחנהויז, אורי שמעוני (מ"מ י"ר); ממלאי מקומם: דוד דורבן, ישעיהו ירניצקי, אורי נבון, ראובן קרני, שרלוט שפירא; מצה"ל: שמשון הופמן; ממכון התקנים הישראלי (מת"י): ציפורה לוי; מהסתדרות המהנדסים: אדם-דניאל דביר; מאגודת האינג'נירים והארכיטקטים: מנחם פלג. מזכיר הוועדה: רון אירמאי.

הוועדה התכנסה בשנת התשנ"ז פעם אחת (ישיבה מג); בשנת התשנ"ח פעם אחת (ישיבה מד) ופעם אחרת לישיבה מיוחדת של נציגי הטכניון (במקום ישיבה מה); בשנת התשנ"ט פעם אחת (ישיבה מו).

בישיבות אלו הוצגו תכניות העבודה ונידונו ענייני מינוח עקרוניים, מעמדן של הוועדה ושל הלשכה בטכניון ובישראל, בעיות כוח האדם והתקציב, הדרכים להשגת תמיכה בכוח אדם ובתקציב, קידום המינוח הטכנולוגי והפצתו, קשרי הוועדה עם צה"ל ועם גופים ציבוריים וממלכתיים אחרים, הקמת איגוד משתמשי המינוח המדעי-טכנולוגי בישראל.

3. ועדות מקצועיות

3.1 מונחי ניהול יצור ומלאי – הוועדה ערכנה בשלוש ישיבות (בשנת התשנ"ח) את מצע הוועדה בפרקים רובוטיקה וייצור משולב-מחשב. חברי הוועדה – מן האקדמיה: שרגא אירמאי (י"ר), יעקב מנצור, אורי שמעוני; מאנשי המקצוע: זאב אלדמן (חבר-כתב), גד אשל, בועז גולני, גדעון הלוי, איילת יפרח, אליהו מרון, שמעון נוף, עופר עציון, ראובן קרני, יעקב רובינוביץ; מרכז הוועדה: רון אירמאי.

3.2 מונחי תוספי מזון (לתקנות בריאות הציבור [מזון] התשנ"ח – 1997) – בעקבות בקשת משרד הבריאות הוכנה רשימה אנגלית-עברית בת 360 מונחים שאושרו בעבר

במילונים שונים. חברי הוועדה – מן האקדמיה: שרגא אירמאי, אורי שמעוני; מאנשי המקצוע: אמיתי הלוי, אברהם זיו, קונסטנטין טורדרזה, שמעון מזרחי, חיים מנהיים, עזרא נוראל; מרכזי הוועדה: איזבלה אוסטינסקי, רון אירמאי, אנה ליובומירסקי.

3.3 מונחי טכנולוגיית חומרים ותהליכים – מונחים בעיבוד שבבי והשחזה, מונחי קינוב ומונחי המקצוע: רולנד וייל, יוסף יהלום, ישעיהו ירניצקי, שמעון נוף, שמואל קלדור, ראובן קרני, יעקב רובינוביץ; מרכז הוועדה: רון אירמאי.

3.4 מונחי הנדסה סביבתית – הוחל ברוויזיה ובהשלמה של רשימת המונחים (כ-6,000 מונחים; מתוכם אושרו במליאת האקדמיה בשנת התשנ"ג 540 מונחים). חברי הוועדה – מן האקדמיה: שרגא אירמאי, יעקב מצור, אורי שמעוני; מאנשי המקצוע: אלוף אור-אל, ראובן אורן, ירחמיאל ארגמן, נח גלילי, אמיתי הלוי, מיכאל זיס, יוסף יהלום, יעקב ממן, זאב נאוה, עזרא נוראל (חבר-כתב), אלכסנדר קרשון; מרכזי הוועדה: איזבלה אוסטינסקי, רון אירמאי, אנה ליובומירסקי, עפרה קסובסקי.

3.5 ועדה בהקמה: מכונות חקלאיות וציוד לעבודות עפר – הוחל בהכנת מצע ובגיוס מומחים.

4. מילונים

המילון למונחי הבינה המלאכותית – יצא לאור בראשית התשנ"ז. מונחי טכנולוגיית המידע – בשנים התשנ"ז-התשנ"ט יצאו לאור מטעם מכון התקנים הישראלי הפרקים 1, 4, 7, 13, 24, 25, 26, 28, 32.

מונחי האנגרייה – במילון שאושר בשנת התשנ"ב במליאה נערכו עדכונים, תיקונים ותרגום חלקי לרוסית. השתתפו שרגא אירמאי, אורי שמעוני, אלוף אור-אל, עזרא אליאס, אברהם אלכסנדרוביץ, טלי דניאלי, יורם זבירין, קונסטנטין טורדרזה, יוסף יהלום, אורי נבון.

מונחי גאודזיה – הוחל בתרגום לרוסית של המילון שיצא לאור בשנת התשנ"ג. השתתפו שרגא אירמאי, בוריס אדרמן, לאוניד אלוטיץ, לב ברסקי, קונסטנטין טורדרזה, לב פופוב, אדוארד פיינברג, פליקס קירשנר.

הנדסה כימית ותרמודינמיקה (אושר במליאה בשנת התשמ"ט בישיבה קפט) – הוחל בהגהת כתב היד, בניקודו ובהכנות להוצאתו לאור.

כימיה אורגנית ונומנקלטורה בכימיה אורגנית – הוחל בעריכת הכללים לקביעת שמות תרכובות בכימיה אורגנית.

פיזיקה מודרנית (אושר במליאה בשנת התשנ"ג) – נערכו השלמות במסד הנתונים. אוצר אונסקו – הוחל בעריכה הסופית.

5. שונות

א. הועלתה הצעה לשינוי כמה מן הכללים לקביעת שמות התרכובות בכימיה אורגנית ובכימיה אי-אורגנית בעקבות התייעצויות שנערכו בשנת התשנ"ח בכתב ובטלפון עם אנשי מקצוע במוסדות האקדמיים, במכון התקנים, במשרד החינוך ועוד. הצעת השינוי הובאה למוסדות האקדמיה ואושרה במליאה בישיבה רמא.

ב. מפתח עברי-אנגלי של תקצירי מרכז המידע למים (של המכון לחקר המים בטכניון) הוכן בשנת התשנ"ח. בהכנתו השתתפו איזבלה אוסטינסקי, אלה אופנברגר, רון אירמאי,

ג. נמשך עדכוננו של מפתח ליחידות מידה. בהכנתו השתתפו רון אירמאי, שרגא אירמאי ועמוס נוטע.

ד. חברי האקדמיה עוזי אורנן, שרגא אירמאי ואורי שמעוני השתתפו בוועדה לתקן עברית במסרים אלקטרוניים (מערכות מידע ותיעוד) במכון התקנים.
ה. נשלחו הערות לזיכרונות הדברים של הוועדות המקצועיות באקדמיה מתוך תשומת לב לאחידות המינוח בהן.

6. קשר עם הציבור ועם מוסדות

א. ניתן ייעוץ לשוני בכתב ובעל פה לכל הפונים אל הלשכה: סגל הטכניון, צה"ל ומשרד הביטחון, מוסדות ציבור, מרכזי הוראה, מתרגמים, מו"לים ויחידים.

ב. הורחב שיתוף הפעולה עם מוסדות ממלכתיים ועם מוסדות המחקר והאקדמיה בישראל ובחוץ לארץ בעזרת חיבור הלשכה לרשת התקשורת בטכניון ולאיינטרנט.

ג. המינוח הטכנולוגי הופץ בפרסומי הטכניון ובעיתונים, דוגמת עיתון ארגון המתרגמים "תרגימא" ועיתון אגודת האינג'ינרים והארכיטקטים; נכתבו סקירות ומאמרים על פעילות הלשכה, על בעיות המינוח בעברית ועל מחשוב מילונים לכתב העת הבין-לאומי לתרגום (META) ולחוברת שיצאה במלאות 75 שנה לטכניון ולמינוח הטכנולוגי בחיפה.

ד. שרגא אירמאי הרצה במכללת לוינסקי ובמקומות אחרים על דרכי המינוח באקדמיה ללשון העברית ובוועדה המרכזית למונחי הטכנולוגיה.

ה. הוקמה עמותת "המרכז הישראלי למינוח מדעי-טכנולוגי" - עמותת משתמשי המינוח המדעי-הטכנולוגי.

ו. הלשכה עמדה בקשר עם מומחים ועם מוסדות בין-לאומיים העוסקים במינוח רב-לשוני ובתרגום מקצועי בין-תחומי, כגון ארגון התקינה הבין-לאומי (ISO), ארגון בין-לאומי למינוח תקני (IOUTIN), ארגון הסחר הבין-לאומי (WTO), ארגון העבודה הבין-לאומי (ILO) וארגון הבריאות הבין-לאומי (WHO).

דוח מפעל המילון ההיסטורי ללשוו העברית

א. מדור הספרות העתיקה

1. מגילות מדבר יהודה

לא הייתה התקדמות בסוג זה. הקטעים הקטנים המתפרסמים והולכים בסדרת DJD יעובדו בעתיד הקרוב.

2. ספרות התלמוד והמדרש

עיבוד הסוג הזה הסתיים למעשה. החלק של במדבר רבה שהוחלט להוסיף ל"ספר המקורות" (א-יד, יח-כ) הותקן והוגה. חלק ממנו (יח-כ) כבר עובד עיבוד קונקורדנציוני מלא, והשאר מוכן לרישום ערכים. כן הותקנו חיבורים קצרים אחרים, כגון סדר גדלים וסדר אליהו זוטא טו-יח.

2.1 חילופי נוסח

נמשך העיבוד של קטעי הירושלמי מן הגניזה (בשיתוף יעקב זוסמן מן האוניברסיטה העברית). שילוב כרטסת "מפעל הניקודים" במאגר ממתין לתכנית שתעובד במדור המחשוב.

3. ספרות הפיוט

העבודה בסוג זה יוחדה בעיקרה להגהת חומר שכבר הותקן ולהשלמת ההתקנה של פיוטים שהתפרסמו בזמן האחרון בספרים ובכתבי עת, כגון שלום שפיגל, אבות הפיוט; שולמית אליצור, שירה של פרשה; הנ"ל, תרביץ טו-סז (בעיקר קליר); שם סח (פיוטים אנונימיים ועיבודים של פיוטים של שלמה סולימן); עדן הכהן, קבץ על יד יג, יד (פיוטים קליריים וספק קליריים). הושלמה התקנתם והגהתם של קטעי הפיוט בפירוסיים, והם מוכנים לרישום ערכים.

4. ספרות הקראים

הושלמה ההגהה של פירוש לתהלים (קטע מס' 1). הותקן קטע של תרגום יעקב בן שמעון לספר הישר לישועה בן יהודה מתוך כ"י שבאוסף פירקוביץ בסנט פטרסבורג, המשלים פרק שלם החסר במסירת היסוד. שני הקטעים מוכנים לרישום ערכים. על הפרק עכשיו עומד עיבודה של מגילת פירוש ליחזקאל ולתרי עשר שפרסם דה-לאנג' בספרו טקסטים יהודיים-יווניים מן הגניזה.

5. ספרות הגאונים

הסתיימה ההתקנה וההגהה של חיבורים גדולים: הלכות פסוקות, הלכות גדולות, שאילתות דרב אחאי והלכות דרב אבא, וכן של מדרש והזהיר, ספר השטרות לרב האי

גאון, פירוש הגאונים לסדר טהרות וקטעים שונים של פירוש תלמוד; כל אלו מוכנים לרישום ערכים. ספר פתרון תורה נמצא בשלבי הגהה, והוא הדין בתשובות גאונים ידועים שם (פרט לרב האי רוב שריא). תשובות לגאונים עלומים שם עדיין לא הותקנו. נמצאות בעיבוד איגרות הגאונים, רובן ככולן ממסירה אוטוגרפית שפרסם משה גיל.

6. ספרות המסורה והדקדוק

כל חיבורי הסוג הזה נמצאים בשלבי התקנה מתקדמים, חוץ ממחברת מנחם, שהתקנתה נפסקה עם פרישתו של ישראל בן-דוד. ספר מאור עין נמצא בשלבי הגהה. יתר החיבורים, ובכללם קונטרסי המסורה למחברים עלומים שם, מוכנים לרישום ערכים.

7. עבודות "תשתית"

נעשתה עבודה שיטתית להתאמת צורת הערכים לתקן של ימינו על פי החלטות האקדמיה. הושלם רישום השורשים לכל ערכי המאגר, ונערכה חלוקה ראשונית להוראותיהם (לפי הערכים שהיו במאגר עד התשנ"ז). העבודה בעיבוד אוצר המילים ממוצא יווני ורומי נמשכת. בתחום הביבליוגרפיה רוכזו ההפניות הביבליוגרפיות של כמאה ספרים וכתבי עת ממופתחים, וסודרו לפי ערכים; מדור המחשוב עוסק בעיבוד תכנית לשילוב החומר במאגר. נעשות הכנות לקראת הבאת המאגר למצב שיספק את צרכיו של כותב הערכים.

8. פרסום המאגר

בשנת התשנ"ח יצא לאור תקליטור המכיל את מאגר המילים שמחתימת המקרא ועד לתלמוד הירושלמי ועד בכלל – קורפוס של 1,750,000 תיבות (מאגרים א). לתקליטור תכנת חיפוש המבוססת על ניתוח אוצר המילים לפי שיטת מפעל המילון. בצד ההכנות המדעיות (בתיאום עם מדור המחשוב וחברת חוץ) נערכו במדור תכניות "עזרה" ו"מדריך למשתמש". נעשות הכנות לפרסום יתר המאגר בצורה דומה.

9. ספר מקורות לספרות ימי הביניים

הוחל בעריכת ספר מקורות לשירת ימי הביניים. הוכנה כרטסת הכוללת את היצירה של חמישה מחברים: יהודה הלוי, שלמה אבן גבירול, אבן כ'לפון, שמואל הנגיד ויהודה אלחריזי. לעזרנו עמדו הנתונים המובאים במהדורות הקיימות (דב ירדן, חיים שירמן, אהרן מירסקי, שרגא אברמסון). יוסף יהלום סייע בעצה.

10. ספרות צפון אפריקה

הושלמה הכנתו של ספר מקורות לספרות צפון אפריקה (מ'1391 לסה"נ ועד ימינו). נעשה ניסיון לעבד טקסט מספרות צפון אפריקה. לשם כך נבחרו שני חיבורים של רפאל בן מרדכי בירדוגו (1747–1822) – "מי מנוחות" (דרשות לתורה) ו"משפטים ישירים" (שו"ת) – ועובד עיבוד מלא (התקנה, הגהה, ורישום ערכים) החלק הראשון של כל אחד מהם (בסה"כ 44,500 תיבות).

11. עובדי המדור

מרדכי מישור (מרכז המדור), בנימין אליצור, אהרן ברבריאן, אהרן גליק, גבריאל דיכטר, יהודית הופקינס, אפרים הלבני, קורדליה הסטרמן (ביבליוגרפיה וסיוע למדור ההוצאה לאור), אליקים וייסברג, ירון לישע (מאמצע התשנ"ט), בנימין לפלר, צ'ארלס מיהאן,

אורי מלמד (ספר המקורות לספרות ימי הביניים), יחיאל קארה, שפרה שגול, אמנון שפירא; עובדי החטיבה לספרות צפון אפריקה: אליהו אדריעי, יוסף בן-יקיר.

ב. מדור הספרות העברית החדשה

1. הרחבת מאגר הקונקורדנציות המילוניות הושלמה הכנת הקונקורדנציות המילוניות של היצירות האלה: "מציאת הארץ החדשה" מאת משה מנדלסון-פרנקפורט (1807); "שבילי עולם" מאת שמשון הלוי בלוך, חלק א (1822); "אות זכרון לאלכסנדר פאן הומבאלד" מאת ח"י סלוניםסקי (1858); "המגיד", שנה א, גיליונות 21-54 (קטעי החדשות - 1857); מחיבורי ח"נ ביאליק: 26 מאמרים (1891-1933), 9 סיפורים (1899-1931), "דון קישוט", חלק א (תרגום - 1912), "אגדת שלושה וארבעה", נוסח ב (1930); מחיבורי ש"י עגנון: 19 סיפורי "תקופת יפו", ובהם "עגונות" (1908), "בארה של מרים" (1909), "תשרי" (1911), "והיה העקב למישור" (1912). סך כל התיבות ביצירות אלו: 465,519.

2. הרחבת מאגר הטקסטים שבמחשב נמשכה הקלדתן, התקנתן והגהתן של יצירות לקראת עיבודן המילוני. (א) יצירותיו של ש"י עגנון: נמשכה העלאתם על המחשב של כל סיפורי עגנון על פי נוסח מהדורתם הראשונה שבדפוס. הותקנו, הוקלדו והוגהו 50 סיפורים מן השנים 1932-1941 ו-18 סיפורים מן השנים 1942-1950. בכך מגיע מספר יצירותיו שבמאגרנו ל-191 (3,246,178 תיבות). נמשכה הגהתם האחרונה של הרומנים, של קובצי הסיפורים ושל הילקוטים שראו אור בחיי עגנון, ושל כרכי יצירותיו שראו אור לאחר פטירתו בשנת 1970. (ב) יצירות של סופרים אחרים: "חיי אדם" (אברהם דנציג, 1810); "שבילי עולם" (שמשון הלוי בלוך, 1822; היצירה הוגהה פעם נוספת קודם הכנת הקונקורדנציה); "על פרשת דרכים" (אחד העם, 1902-1903); "מעבר לגבולין" (י"ח ברנר, 1907); "מיכאל קרמר" (תרגום של י"ח ברנר - 1911); "ימי צקלג", כרך א (יזהר סמילנסקי, 1958). (ג) הותקנו, הוקלדו והוגהו 12 הקדמות של מילונים, ספרי דקדוק, ספרות יפה, תורת הספרות, נוסח התפילה וכיו"ב, רובן מן השנים 1765-1796 ומקצתן מן השנים 1816-1819 (כ-56,000 תיבות).

3. סיכום: היקף המאגר הממוחשב עם השלמת העבודה בסעיפים 1-2 כולל המאגר הממוחשב של מדור העברית החדשה 519 חיבורים, ובהם 8,602,417 תיבות. מתוך אלה הושלם עיבודם המילוני של 194

חיבורים, ובהם 2,648,467 תיבות (30.8% מכלל התיבות). אולם גם מן היצירות שהועלו על המחשב וטרם הוכנו להן קונקורדנציות מילוניות, אפשר היום לקבל מידע מילוני (חיפוש מילים, צורות וצירופי מילים) הודות לתכנה שהכין מדור המחשוב.

4. עבודות אחרות

הוכנה ביבליוגרפיה של סיפורי יצחק שְׁמִי (1888–1949). הסיפורים הותקנו לקראת הקלדתם.

נסרקו שלושה מששת הכרכים של הספר "הסטוריה של הספרות העברית החדשה" ליוסף קלוזנר, ונרשמו חידושי המילון של סופרי תקופת ההשכלה שקלוזנר מביא.

5. עובדי המדור

ראובן מירקין (מרכז המדור), חן מילר (מאמצע התשנ"ט), עדינה עבאדי (עד סוף התשנ"ז), ברכה פישלר, דורית קדרי (מאמצע התשנ"ט), דורון רובינשטיין, סיגלית רוזמרין (עד אמצע התשנ"ח).

ג. מדור המחשוב וההוצאה לאור

מדור המחשוב נתון במרוץ מתמיד אחר ההתקדמות המהירה בעולם המחשבים. כל תחום במדור הוא תחום התמחות בפני עצמו: רשתות מחשבים ותקשורת, רשת האינטרנט, מסדי נתונים, מערכות הפעלה, פיתוח תכנות, מערכות הגנה על נתונים ועל תכנות, מערכות גיבוי ועוד. על אלה נוספים הצרכים המיוחדים של מפעל המילון ההיסטורי: כמות אדירה של נתונים ואחזור מידע מנוקד ורב-לשוני.

1. רשת התקשורת

שופרה והורחבה תשתית רשת התקשורת. לכל עובד מחשב אישי המחובר לרשת (כשישים תחנות עבודה). השרתים – שני שרתי "נובל" (Novell) ושרת NT – בעלי עצמה (מהירות ונפח זיכרון) וקיבולת דיסקים גדולה. הרשת משרתת את עובדי המילון ההיסטורי באצרה את מאגרי המידע הפנימיים של המילון ההיסטורי ומאגרי מידע חיצוניים (דוגמת תכנת "אלף" של הספרייה הלאומית, מאגר השו"ת של אוניברסיטת בר-אילן, האנציקלופדיה התלמודית ומילון רב-מילים). כן מאפשרת הרשת תקשורת בין העובדים (העברת קבצים), הדפסות ועדכונים מקוונים של מאגרי האקדמיה. העבודה ברשת מחייבת תחזוקה שוטפת של החמרה ושל התכנה. המדור שדרג את המחשבים ואת הציוד הנלווה, והוא דואג לעדכון התכנות והמאגרים, להגנתם מפני "פורצים" ו"וירוסים" ולגיבויים. עוד ראוי לציין את הצלחת ההיערכות לשנת 2000.

2. תכנות

המדור עוסק בפיתוח תכנות ייחודיות לשימוש המילון ההיסטורי. בתקליטור "מאגרים א", הנמכר למן שנת התשנ"ח, תכנת אחזור מידע משוכללת המשמשת את עובדי האקדמיה. במדור לספרות החדשה הותאמה התכנה לאחזור מאגר הטקסטים לפני רישום הערכים, והיא כלי עזר ממעלה ראשונה.

המדור פיתח תכנות עזר לטיפול בטקסטים, למעקב אחר מצב היצירות בספרות העתיקה, לניהול תחזוקה שוטפת של הרשת ולתיעודה וכן תכנות תיקון הידודיות למאגרים. תכנה נוספת פותחה והוכנסה לשימוש ניסיוני, והיא מסייעת בטיפול במילוני המונחים של האקדמיה. נוסף על אחזור המידע, התכנה משמשת לתיקונים ולקליטת מילונים חדשים. בשלב הבא תותאם התכנה למאגרי המילון ההיסטורי האחרים, ותשמש לתיקונם, לקליטת חיבורים חדשים ולרישום הערכים.

3. מאגרים

מאגרי המידע של המילון ההיסטורי מאוחסנים בשיטת "מסד נתונים" ומנוהלים בשיטה מתקדמת. בשנת התשנ"ט נרכשה התכנה Oracle 8, שתאפשר להפוך את מאגרי המידע הנפרדים (הספרות העתיקה, הספרות החדשה, מילוני המונחים, ספרות הגאונים, ספרות צפון אפריקה והפיט) למסד נתונים אחד. למאגרי המידע הוכנו מאגרי עזר: ספרי מקורות ורשימות יצירות, רשימת הוראות ומשמעויות, רשימות שורשים וערכים ורשימות ביבליוגרפיות (בהכנה).

4. ההוצאה לאור

בשנים התשנ"ז-התשנ"ט יצאו לאור הפרסומים האלה:

4.1 פרסומים קבועים

- לשוננו - כרכים נט-סא (כרך סא עד חוברת ג)
- לשוננו לעם - כרכים מז-נ (בכרך נ רק חוברת א)
- אקדם - גיליונות 11-14
- למד לשונך - דפים 17-30 (דפים 31-32 כלולים באקדם 14)
- זיכרונות האקדמיה - כרכים מא-מב-מג (לשנים התשנ"ד-התשנ"ה-התשנ"ו).

4.2 פרסומים אחרים

- מילונים: המילון למונחי הבינה המלאכותית, המילון למונחי רפואה, המילון למונחי הדיפלומטיה
- ספרים בסדרה החדשה "אסופות ומבואות בלשון":
 - כרך א - כלשון עמי: עיונים בלשון העברית, גד בן-עמי צרפתי
 - כרך ב - פרקים בעברית לחקופותיה: אסופת זיכרון לשושנה בהט, בעריכת משה בר-אשר
- בסדרה "מקורות ומחקרים": חקרי לשון - אסופת מאמרים בלשון העברית ובאחיותיה, מאת חיים רבין, בעריכת משה בר-אשר וברק דן (בשיתוף מוסד ביאליק)
- לשוננו לעם - מפתחות לכרכים א-מה
- מאגרים - מדריך למשתמש, עברי ואנגלי
- חוברת החלטות בדקדוק - התשנ"ד-התשנ"ו.

5. עובדי המדור

ציון בושריה (מרכז המדור), מרים אלגזי, טלי אמיר, עירית בריס, רחל חן, אורית טפרברג, סול כהן, אביטל כ"ץ, ליזה מוהר, איתן פפאו, רחל רחנברג.

דוח המכון ע"ש ד"ר אהרן מ' מזי"א לתולדות תחיית הלשון העברית

1. יצירת קשר בין האקדמיה ללשון העברית ובין הציבור הרחב
א. הרצאות לקהל הרחב: בשנת התשנ"ז היו עשר הרצאות והשתתפו בהן כ-550 איש; בשנת התשנ"ח היו אחת עשרה הרצאות והשתתפו בהן כ-650 איש; בשנת התשנ"ט היו ארבע עשרה הרצאות והשתתפו בהן כ-950 איש. ההרצאות עסקו ביחסים בין הלשון לתחומים אחרים (העברית בקולנוע, העברית בטלוויזיה, העברית והמוזיקה), בתהליך תחיית הדיבור העברי, בהיבטים ספרותיים של העברית וביחסי הגומלין בינה לשפות אחרות.

ב. פעולת המכון התפרסמה בתכניות הרדיו "רגע של עברית" (רשת ב), "באופן מילולי" (גלי צה"ל), "הפרלמנט הירושלמי" (רשת א), "מה אתה אומר" (גלי צה"ל), "ארץ, עיר, חי, צומח" (רשת א).

ג. על הנעשה במכון נכתב בכמה עיתונים, ובהם הארץ, מעריב, הצופה, מקור ראשון, הד החינוך, ילקוט החינוך, חזור מנכ"ל ואתרים.

ד. הופק סרט על מכון מזי"א והוא שודר בערוץ המקומי.
ה. בקיץ התשנ"ז התקיימה השתלמות למורים ללשון בשיתוף החוג ללשון העברית, ביה"ס לחינוך ומשרד החינוך.

ו. הופקו גלויות וסימניות, ובהן חידושי מילים של האקדמיה. הן ניתנות כמזכרת למשתתפים בימי העיון.

ז. מרכזת המכון השתתפה בישיבת ועדת החינוך בעקבות הצעת החוק שקראה להכריז על השפה הרוסית אחת השפות הרשמיות בארץ.

ח. בשנת התשנ"ט הופקה המפה בשביל הלשון, ובה שלושים ושבעה מקומות הקשורים בתחיית הדיבור. בעקבותיה ולרגל הוצאתה נערכו שני סיורים מודרכים, והמטיילים פגשו במהלכם את עובדי המכון מחופשים לדמויות מן הימים ההם.

ט. בי' באייר התשנ"ט הייתה במכון מזי"א ישיבת מליאה חגיגית של חברי האקדמיה ובני זוגם, ובה הוצגה להם הפעילות במכון. בתום הישיבה יצאו משתתפיה לסיור "בשביל הלשון".

2. מחקר לשון התחייה ותקופתה

א. כתיבת המונוגרפיות על רא"ם ליפשיץ (הגב' כרמיה שובל) ועל י' קלוזנר (הגב' תמר בן צבי) הסתיימה בשנת התשנ"ח.

ב. מאתיים מתעודות ארכיון ועד הלשון נדפסו ופוענחו. צורפו אליהן ארבעה מפתחות: (1) אישים; (2) מקומות, כתבי עת ומושגים; (3) תוכן; (4) מילים ומונחים.

ג. הוכן מאגר ממוחשב לחידושי מילים. במאגר למעלה מ-10,000 חידושים, וכן תאריך חידושים ומחדשים (אם נודעו).

ד. נערכה מחדש הביבליוגרפיה הממוחשבת של מאמרים, של ספרים ושל תעודות בנושא תחיית הדיבור העברי, והיא כוללת כ-3000 פריטים. בספריית המכון נעזרו כ-300 תלמידים וחוקרים.

ה. התעודות מארכיון הד"ר א"מ מזי"א (כ-5000 פריטים) מוינו, קוטלגו, תורגמו מרוסית, מגרמנית, מידיש, מצרפתית ומאיטלקית בעזרת מתנדבים.

ו. התעודות מארכיונו של הלל הרשושנים (כ-200 פריטים) שמסרו בני משפחתו לשמירה במכון מזי"א, מוינו וקוטלגו.

3. ימי עיון

א. בשנת התשנ"ז היו כ-300 ימי עיון והשתתפו בהם כ-7500 איש. מגוון ימי העיון שהמכון מציע לקהל התעשר: שבע תכניות, ובהן שני סיורים בעקבות מחיי השפה העברית ודיונים ביחסים בין העברית ללועזית במשך הדורות ובקשר בין העברית והזהות הישראלית; בשנת התשנ"ח היו כ-250 ימי עיון והשתתפו בהם כ-6700 איש; בשנת התשנ"ט היו כ-250 ימי עיון והשתתפו בהם כ-5200 איש.

ב. בכ"ב באייר התשנ"ז נערך טקס חגיגי לרגל ההוצאה המחודשת של ספר המונחים לרפואה ולמדעי הטבע, מילוננו של הד"ר מזי"א. בטקס השתתפו ראש עיריית ירושלים, נשיא האקדמיה, בני משפחת איזקסון וקהל רב.

4. עובדי המכון

סמדר ברק (מרכזת המכון), תמר בן צבי (עד התשנ"ט), דנה גוזנר (התשנ"ח), שרית גורמס (מהתשנ"ט), אסתי הורוביץ, עליזה הלר (התשנ"ז), הדס מטס (התשנ"ז), ניב מיכאלי (התשנ"ח), דליה מרקס, סיגל נתן, עדי סלמור (התשנ"ט), שלומית צנווירט (התשנ"ז), דורית קדרי (מחצית התשנ"ט), מאירה שטרן-גליק, ליאורה שני, ענת שפיצן (עד התשנ"ט).

הצעות תקציב

הצעת התקציב לשנת 1997

הכנסות

א. הכנסות עצמיות	
712,312	1. שירותי ייעוץ לשוניים
117,000	2. מכירת פרסומי האקדמיה
90,000	3. הוצאה לאור
45,000	4. תרומות
231,688	5. חברת גוש (הפעלת מכון מזי"א)
40,000	6. ימי עיון
10,000	7. שונות
1,246,000	סך כל ההכנסות העצמיות
ב. הקצבות ציבוריות	
4,589,000	1. משרד החינוך והתרבות (אגף התרבות)
55,000	2. משרד החינוך (המזכירות הפדגוגית)
160,000	3. המשרד לענייני דתות
100,000	4. משרד התחבורה
4,904,000	סך כל ההקצבות הציבוריות
6,150,000	סך כל ההכנסות

הוצאות

א. כוח אדם (משכורות)	
2,263,807	1. מפעל המילון ההיסטורי
292,680	2. התפתחות הדיבור העברי
1,228,798	3. המזכירות המדעית ויועצי הלשון
1,068,909	4. מדור המחשוב וההוצאה לאור
588,996	5. המזכירות האמרכלית
6,810	6. גמלאים
5,450,000	סך כל כוח האדם (משכורות)

ב. עבודה מדעית

המזכירות המדעית

37,000	1. כתבי עת (לשוננו ולשוננו לעם)
	2. הוצאה לאור (מקורות ומחקרים,
22,000	זיכרונות, אקדם, למד לשונך ועוד)
79,000	3. ישיבות המליאה והוועדות
33,110	4. הספרייה ותשתיתה
<u>171,110</u>	סך כל המזכירות המדעית

מפעל המילון ההיסטורי

	1. קונקורדנציות מונחים, אחזור מידע של
27,890	טקסטים מדעיים והוצאת תקליטור
21,000	2. צילומי תעודות ומסמכים מספריות בחו"ל
20,000	3. ציוד, תכנות ועבודות מחשב
10,000	4. ארכיון צילומי כתבי היד
<u>78,890</u>	סך כל מפעל המילון ההיסטורי

250,000 סך כל העבודה המדעית

ג. אמרכלות

34,782	1. ביטוח שנתי של האקדמיה
21,076	2. הכנת משכורות במל"מ
54,609	3. ביקורת חשבונות וייעוץ משפטי
54,609	4. טלפון
61,819	5. דואר
42,154	6. נסיעות
62,404	7. ציוד משרדי
11,497	8. חשמל
2,874	9. מים
9,692	10. דלק
40,835	11. תחזוקה, שמירה ובדק בית
25,867	12. כוח אדם זמני
12,455	13. הודעות בעיתונות
15,327	14. שונות

450,000 סך כל האמרכלות

6,150,000 ש"ח סך כל ההוצאות

הצעת התקציב לשנת 1998

הכנסות

א. הכנסות עצמיות	
799,200	1. שירותי ייעוץ לשוניים
120,750	2. מכירת פרסומי האקדמיה (ספרים)
61,555	3. מכירת פרסומי האקדמיה (תקליטור)
291,100	4. הוצאה לאור
10,650	5. תרומות
158,500	6. חברת גוש (הפעלת מכון מזי"א)
106,500	7. קרן אסרף
40,000	8. קרן שרמן
52,250	9. קרנות לפרסומים
65,800	10. ימי עיון
25,000	11. מימון
14,000	12. שונות
1,745,305	סך כל ההכנסות העצמיות
ב. הקצבות ציבוריות	
5,685,000	1. משרד החינוך והתרבות (אגף התרבות)
95,000	2. המשרד לענייני דתות
100,000	3. משרד התחבורה
5,880,000	סך כל ההקצבות הציבוריות
<u>7,625,305</u>	סך כל ההכנסות ש"ח

הוצאות

א. כוח אדם (משכורות)	
2,191,634	1. מפעל המילון ההיסטורי
395,395	2. התפתחות הדיבור העברי
1,427,043	3. המזכירות המדעית ויועצי הלשון
1,199,409	4. מדור המחשוב וההוצאה לאור
608,123	5. המזכירות האמרכלית
6,794	6. גמלאים
5,828,398	סך כל כוח האדם (משכורות):

ב. עבודה מדעית

המזכירות המדעית

70,000	1. כתבי עת (לשוננו ולשוננו לעם)
	2. הוצאה לאור (מקורות ומחקרים, זיכרונות, אקדם, למד לשונך ועוד)
118,888	
30,000	3. ישיבות המליאה וההנהלה
22,337	4. הספרייה ותשתיתה
<u>241,225</u>	סך כל המזכירות המדעית

מפעל המילון ההיסטורי

	1. קונקורדנציות מונחים, אחזור מידע של טקסטים מדעיים, הוצאת תקליטור ועוד
300,000	
40,000	2. צילומי תעודות ומסמכים מספריות בחו"ל
	3. ציוד, תכנות, עבודות מחשב והקמת רשת תקשורת
100,000	
10,000	4. ארכיון צילומי כתבי היד
<u>450,000</u>	סך כל מפעל המילון ההיסטורי

691,225 סך כל העבודה המדעית

ג. אמרכלות

40,000	1. ביטוח שנתי של האקדמיה
22,000	2. הכנת משכורות במל"מ
150,000	3. ביקורת חשבונות וייעוץ משפטי
75,000	4. טלפון
50,000	5. דואר
35,000	6. נסיעות וחנייה
49,000	7. ציוד משרדי
10,713	8. חשמל
10,000	9. מים ומסי עירייה
15,000	10. דלק
150,000	11. תחזוקה, שמירה ובדק בית
22,000	12. כוח אדם זמני
7,000	13. הודעות בעיתונות
30,000	14. מימון ושונות
<u>665,713</u>	סך כל האמרכלות

439,969 ד. גירעון

7,625,305 ש"ח סך כל ההוצאות

הצעת התקציב לשנת 1999

הכנסות

א. הכנסות עצמיות	
817,300	1. שירותי ייעוץ לשוניים
95,000	2. מכירת פרסומי האקדמיה (ספרים)
85,000	3. מכירת פרסומי האקדמיה (תקליטור)
150,000	4. הוצאה לאור
20,000	5. תרומות
75,000	6. חברת גוש (הפעלת מכון מזי"א)
20,000	7. קרן שרמן
40,000	8. ימי עיון
20,000	9. מימון
1,322,300	סך כל ההכנסות העצמיות
ב. הקצבות ציבוריות	
7,096,000	1. משרד החינוך והתרבות (אגף התרבות)
50,000	2. משרד התחבורה
7,146,000	סך כל ההקצבות הציבוריות
8,468,300 ש"ח	סך כל ההכנסות

הוצאות

א. כוח אדם (משכורות)	
2,857,642	1. מפעל המילון ההיסטורי
354,435	2. התפתחות הדיבור העברי
1,932,873	3. המזכירות המדעית ויועצי הלשון
1,313,933	4. מדור המחשוב וההוצאה לאור
739,980	5. המזכירות האמרכלית
7,437	6. גמלאים
7,206,300	סך כל כוח האדם (משכורות):

ב. עבודה מדעית

המזכירות המדעית

35,000	1. כתבי עת (לשוננו ולשוננו לעם)
	2. הוצאה לאור (מקורות ומחקרים, זיכרונות, אקדם, למד לשונך ועוד)
125,000	
50,000	3. ישיבות המליאה וההנהלה
30,000	4. הספרייה ותשתיתה
<u>240,000</u>	סך כל המזכירות המדעית

מפעל המילון ההיסטורי

	1. קונקורדנציות מונחים, אחזור מידע של טקסטים מדעיים הוצאת תקליטור ועוד
220,000	
20,000	2. צילומי תעודות ומסמכים מספריות בחו"ל
	3. ציוד, תכנות, עבודות מחשב והקמת רשת תקשורת
155,000	
12,000	4. ארכיון כתבי היד, תכנון
<u>407,000</u>	סך כל מפעל המילון ההיסטורי

סך כל העבודה המדעית 647,000

ג. אמרכלות

40,000	1. ביטוח שנתי של האקדמיה
28,000	2. הכנת משכורות במל"מ
45,000	3. ביקורת חשבונות וייעוץ משפטי
90,000	4. טלפון
40,000	5. דואר
40,000	6. נסיעות וחנייה
50,000	7. ציוד משרדי
10,000	8. חשמל
9,000	9. מים ומסי עירייה
15,000	10. דלק
130,000	11. תחזוקה, שמירה ובדק בית
72,000	12. כוח אדם זמני
9,000	13. הודעות בעיתונות
37,000	14. מימון ושונות

סך כל האמרכלות 615,000

סך כל ההוצאות 8,468,300 ש"ח

הצעת תקציב הפיתוח לשנת 1999

הכנסות

750,000 משרד החינוך (על ידי עיריית ירושלים)

הוצאות

750,000 בנייה (הוספת אגף לבניין ב')